

2009. évi LXXIV. törvény

az ágazati párbeszéd bizottságokról és a középszintű szociális párbeszéd egyes kérdéseiről¹

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy elősegítse a munkavállalók és a munkáltatók érdekképviselői között középszintű szociális párbeszéd fejlődését, e szervezetek érdekvédelmi és érdekképviselői jogainak érvényesülését, valamint meghatározza az ágazati párbeszéd intézményrendszerének kereteit, s ezzel hozzájáruljon az ágazati politikák megalapozásához, a rendezett munkaügyi kapcsolatok erősítéséhez, a munkabéke megteremtéséhez, a munkafeltételek javításához, az ágazati kollektív szerződések elterjedéséhez, az Európai Unió gyakorlatára is figyelemmel az alábbi törvényt alkotja:

Általános rendelkezések

1. § (1) E törvény hatálya kiterjed

- a)² a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) hatálya alá tartozó munkavállalók munkáltatók párbeszéd bizottságot alkotó érdekképviselőire,
- b)³ a nemzetgazdasági ági, ágazati, alágazati, szakágazati, illetve a rehabilitációs párbeszéd bizottságra,
- c) a szociális párbeszéddel kapcsolatos feladatot ellátó kormányzati szervekre,
- d) az Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsára.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglaltakon túlmenően, a megváltozott munkaképességű dolgozókat foglalkoztató munkáltatók érdekképviselőire abban az esetben is kiterjed a törvény hatálya, ha az érdekképviselőt tagság rendelkező munkáltatók a 19. § (3) bekezdésének c) pontja szerint a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény hatálya alá tartoznak.

2. § (1)⁴ A munkaügyi kapcsolatokat és a munkaviszonyt érintő kérdésekben a szociális partnerek, nemzetgazdasági ág, ágazat, alágazat, szakágazat (a továbbiakban: ágazat) szintjén, illetve a munkavállaló meghatározott csoportjait érintően párbeszédet folytathatnak, e célból kétoldalú szociális párbeszéd bizottságot hozhatnak létre.

(2) Az ágazati párbeszéd bizottság (a továbbiakban: ÁPB) a munkaügyi kapcsolatokat és a munkaviszonyt érintő ágazati jelentőségű kérdésekben az ágazati munkáltatói érdekképviselőket (a továbbiakban: munkáltatói oldal) és ágazati szakszervezeteket (a továbbiakban: munkavállalói oldal) részvételével működő kétoldalú szociális párbeszéd feladatát ellátó testület.

(3)⁵ ÁPB hozható létre egy vagy több nemzetgazdasági ágra, ágazatra, alágazatra, szakágazatra kiterjedően. I. szintű ágazati ágban, ágazatban, alágazatban, szakágazatban egy bizottság jöhet létre.

(4)⁶ Az alacsonyabb szinten létrehozott ÁPB a magasabb szintű ÁPB-től függetlenül működik, feladatai teljesítése érdekében a magasabb szintű ÁPB nem utasíthatja. Az al-, illetve szakágazati szintű, illetve nemzetgazdasági ági szintű párbeszéd bizottságra az ágazati ÁPB-re vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, kivéve, ha a törvény eltérően rendelkezik.

Az ágazati párbeszéd bizottság hatásköre

3. § Az ÁPB feladata az ágazat kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése, az ágazati szintű autonóm szociális párbeszéd megvalósítása, amelynek célja a megfelelő munkafeltételek kialakítása, a munkabéke megőrzése és a munkaerő-piaci folyamatok jogszerűségének előmozdítása.

4. § (1) Az ÁPB az ágazat helyzetét, fejlődését, gazdasági és munkaügyi folyamatait érintő kérdésekkel foglalkozik. Az ÁPB keretei között az ÁPB oldalai, illetve az oldalon részt vevő érdekképviselőket

- a) egymást tájékoztatják,
- b) konzultációt folytatnak,
- c) az ÁPB álláspontját, javaslatát összefoglaló nyilatkozatot adnak ki.

(2) Az ÁPB-ben e törvény rendelkezései alapján erre jogosultak

- a) kollektív szerződést, illetve egyéb megállapodást köthetnek,
- b) kérhetik a kollektív szerződés ágazatra történő kiterjesztését a társadalmi párbeszédért felelős minisztertől (a továbbiakban: miniszter).

bekezdésben meghatározott kérdésekben az ágazatban hatáskörrel rendelkező államigazgatási szerv köte tájékoztatást adni az ágazatban működő ÁPB részére, illetve az ÁPB kezdeményezésére konzultálni.

Az ágazati párbeszéd bizottság tagsága, létrejötte, megszűnése

5. § ÁPB-t - a 8. §-ban szereplő kivétellel - a 6-7. §-ban foglalt feltételeknek megfelelő, azonos ágazatba tartó ágazati munkáltatói érdekképviselők és ágazati szakszervezetek hozhatnak létre.

6. § (1)⁷ E törvény alkalmazásában érdekképviselő, illetve érdekképviselői szövetség az egyesülési jogról szóló törvény szerint létrejött egyesület,

a) amelynek alapszabályában szereplő elsődleges célja a munkavállalók munkaviszonnyal kapcsolatos érdekei előmozdítása és megvédése (a továbbiakban: szakszervezet), vagy

b) amelynek alapszabályában meghatározott céljai között szerepel a munkáltatók munkaviszonnyal kapcsolatos érdekeinek védelme és képviselése.

(2) Ágazati az az érdekképviselő, amely az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően tevékenységét ágazati szinten szervezi és

a) munkavállalókból, illetve szakszervezetekből vagy

b) munkáltatókból, illetve munkáltatókat tömörítő érdekképviselői szervezetekből

álló tagsággal rendelkezik.

7. § (1) Az ágazati szintű szociális párbeszédben részt vehet:

a) az a munkavállalói érdekképviselő (a továbbiakban: ágazati szakszervezet), amely

aa) az adott ágazatban legalább tíz munkáltatónál, alapszabálya szerint képviselőre jogosult szervezet működik, illetve tisztségviselővel rendelkezik és az e munkáltatóknál munkaviszonyban foglalkoztatott érdekképviselői tagok létszáma eléri az ágazatban munkaviszonyban foglalkoztatottak létszámának egy százalékát, vagy

ab) legalább három munkáltatónál, ahol az érdekképviselő alapszabálya szerint képviselőre jogosult szervezet működik, illetve tisztségviselővel rendelkezik, az érdekképviselői tagok száma eléri az ágazatban munkaviszonyban állók létszámának tíz százalékát, vagy

ac)⁸ az Ágazati Részvételt Megállapító Bizottsághoz intézett kérelem benyújtása időpontjában azon munkáltatók működő telephelyein, ahol alapszabálya szerint képviselőre jogosult szervezet működik, vagy tisztségviselővel rendelkezik, a megelőző öt éven belüli utolsó üzemi tanácsi választásokon a jelöltjei által együttesen megszerzett redukált szavazatok száma eléri az ágazatban munkaviszonyban foglalkoztatottak számának öt százalékát. E feltétel szempontjából figyelmen kívül kell hagyni az olyan munkáltatóknál munkaviszonyban foglalkoztatottak létszámát, a üzemi tanácsot, illetve megbízottat jogszabályi előírás szerint nem lehet választani;

b) az a munkáltatói érdekképviselő (a továbbiakban: ágazati munkáltatói érdekképviselő),

ba) amelynek - az adott ágazatba főtevékenysége szerint besorolt - tagjai foglalkoztatják az ágazatban munkaviszonyban álló munkavállalók legalább öt százalékát, vagy

bb) amelynek, vagy amely tagszervezeteinek legalább negyven, az ágazatba főtevékenysége alapján besorolt munkáltató a tagja.

(2) Ha az ágazati érdekképviselő tevékenysége több ágazatra terjed ki, nyilatkozik arról, hogy az (1) bekezdést meghatározott adatok az egyes ágazatok között - tényleges ágazati jelenlétének megfelelően - milyen arányban oszlanak meg. Az érdekképviselőt abban az ágazatban lehet ágazatinak tekinteni, amely vonatkozásában megosztott adatok megfelelnek az (1) bekezdésben szereplő mértéknek.

(3) Ha

a) a munkáltató több munkáltatói érdekképviselőnek, ágazati érdekképviselőnek, illetve

b) a munkáltatói érdekképviselő több ágazati érdekképviselőnek

is tagja, nyilatkoznia kell, hogy adatait melyik munkáltatói érdekképviselőnél milyen arányban vegyék számításba. A szabályt kell megfelelően alkalmazni abban az esetben is, ha a szakszervezet több szakszervezeti szövetségnek is tagja.

(4) Az (1)-(3) bekezdésben foglaltakon túl az ÁPB tagja olyan ágazati érdekképviselő lehet, amely e tevékenységét legalább két éve folytatja. Az e feltételnek való megfelelést jelenti, ha

a)⁹ az érdekképviselőt érintő jogutódlás - így különösen átalakulás, szétválás, egyesülés -, illetve

b) érdekképviselői szövetség létrehozatala

esetén legalább egy jogelőd vagy tag érdekképviselő e tevékenységét a jogutódlás, illetve az érdekképviselői szövetség létrejötte időpontját közvetlenül megelőzően legalább két évig megszakítás nélkül folytatta.

(5)¹⁰

(6) Az ágazati szintű szociális párbeszédben való részvétel feltételeinek elérése érdekében a munkavállalók illetve a munkáltatók érdekképviselői egymással koalícióra léphetnek.

8. §¹¹ A 6-7. §-ban foglaltaktól eltérően, e törvény alapján a munkáltatói érdekképviselőt megillető jogosultságokkal rendelkezik az a munkáltató vagy azoknak a munkáltatóknak az összessége, amelynek munkaviszonyban foglalkoztatottak száma együttesen eléri az ágazatban munkaviszonyban állók létszámának nyolcvan százalékát, feltéve, hogy munkáltatói érdekképviselő alapítására az alapító tagok legkisebb létszáma vonatkozó, külön törvény szerinti feltétel teljesítésének igazolt hiánya miatt nem került sor.

hónapon belül nem kezdeményezték.

(2) A kezdeményezést - az ágazat, valamint a kezdeményezők (4) bekezdés *b*) pontjában szereplő adatai megjelölésével - a miniszter hivatalos lapjában nyilvánosságra kell hozni. A nyilvánosságra hozatal időpontját számított harminc napig más, e törvény feltételeinek megfelelő érdekképviselő is írásban tájékoztathatja megalakításban való részvételi szándékáról a kezdeményezőket, illetve az Ágazati Részvételt Megállapító Bizottság (a továbbiakban: ÁRMB).

(3) A harminc napos határidő leteltével a kezdeményező és a részvételi szándékukat bejelentő érdekképviselő ÁPB létrehozásáról állapodnak meg.

(4)¹³ Az ÁPB létrehozásáról szóló megállapodásnak tartalmaznia kell:

- a) az ÁPB létrehozására irányuló nyilatkozatot,
- b) az ÁPB munkáltatói, illetve munkavállalói oldalain részt vevő érdekképviselők felsorolását, nevük, székhely valamint a képviselőikre jogosult személy megjelölésével,
- c) nyilatkozatot arról, hogy az ÁPB-t létrehozó szervezetek döntési rendjüket maguk alakítják ki a 13. § bekezdésének megfelelően vagy kérik az ÁRMB erre vonatkozó, 21. § (2) bekezdésében szereplő eljárását, továbbá:
- d) a szervezetek képviselőinek aláírását.

(5) A (4) bekezdés szerinti megállapodást aláíró érdekképviselők eljuttatják

- a) a megállapodás egy-egy eredeti példányát a miniszternek és - a 21. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglalt eljárás lefolytatását kezdeményező kérelem benyújtásával egyidejűleg - az ÁRMB-nek;
- b) az ÁPB-ben való, 6-8. § szerinti részvétel és - erre vonatkozó megállapodás hiányában - a 12. § bekezdésében foglalt jogosultságok megállapításához szükséges érdekképviselői adatokat - a 21. § bekezdés *a*) pontjában foglalt eljárás lefolytatását kezdeményező kérelem benyújtásával egyidejűleg - az ÁRMB-nek.

(6)¹⁴ Az (5) bekezdés *a*) pontja szerint megküldött megállapodást a miniszter hivatalos lapjában haladéktalanul nyilvánosságra kell hozni. Ha a megállapodást az érdekképviselők hatvan napon belül nem küldik meg miniszternek és az ÁRMB-nek, akkor azt semmisnek kell tekinteni.

(7)¹⁵ Az ÁPB létrehozásáról szóló megállapodás semmis, valamint az ÁRMB eljárás lefolytatását kezdeményező kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha azok bármelyikét az ÁPB létrehozását kezdeményező, illetve részvételi szándékát bejelentő valamennyi érdekképviselő nem írta alá.

(8)¹⁶ Az (1)-(6) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni akkor is, ha egy már létrejött ÁPB tevékenységi terület valamely további nemzetgazdasági ágra, ágazatra, alágazatra, szakágazatra kiterjeszti.

(9)¹⁷ Az ÁPB az ÁRMB 21. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján meghozott határozata jogerőre emelkedésének napján létrejön.

10. § (1) Az ÁPB-hez megalakítását követően tagként csatlakozhat minden ágazati munkáltatói érdekképviselő, illetve ágazati szakszervezet, amely megfelel az e törvényben előírt feltételeknek.

(2) A csatlakozás feltétele, hogy az ágazati érdekképviselő e szándékát jelezze az ÁPB-nek, valamint - a tagi feltételeinek igazolásához szükséges adatokkal - az ÁRMB-nek, és ez alapján az ÁRMB megállapítsa a jogosultsági fennállását.

11. § (1) Az ÁPB megszűnik, ha

- a) tagjai megállapodnak megszűnésében,
- b) a működési területére tartozó valamennyi ágazatot törlik a Gazdasági Tevékenységek Egységes Ága Osztályozási Rendszeréből (a továbbiakban: TEÁOR),
- c) az egyik oldalon valamennyi ÁPB-tag tagsága megszűnik, vagy
- d) a 8. §-ban foglalt esetben a munkáltatónál vagy munkáltatóknál foglalkoztatottak száma az ágazati munkaviszonyban állók létszámának nyolcvan százaléka alá csökken.

(2) Az érdekképviselő ÁPB-tagsága megszűnik, ha

- a) az érdekképviselő jogutód nélkül megszűnik,
- b) az érdekképviselő az ÁPB-ből kilép,
- c) az érdekképviselő az adott ágazatban megszűnteti érdekképviselői tevékenységét, vagy
- d) valamely, az érdekképviselőnek minősüléshez, illetve az ÁPB-ben való részvételhez előírt feltételnek nem felel meg.

(3) Az ÁPB, illetve az ÁPB-tagság megszűnését az ÁRMB állapítja meg, a megszűnés az ÁRMB határozatával jogerőre emelkedésével következik be.

Az ágazati párbeszéd bizottság működése, a tagok jogai

12. § (1) Az ÁPB tagjai - eltérő megállapodás hiányában - a következő jogosultságokkal rendelkeznek:

a) kizárólag tanácskozási joggal rendelkezik az az ágazati érdekképviselő, amely az 1., illetve a 2. számú mellékletben meghatározott szempontok alapján nem szerzett legalább 10 pontot, ideértve azt az esetet is, ha a mellékletben szereplő szempontok szerinti megmérést nem kérte;

b) döntési (szavazati) joggal rendelkezik az az ágazati érdekképviselő, amely az 1., illetve a 2. számú mellékletben meghatározott szempontok alapján legalább 10 pontot ért el.

(2) Reprezentatív

szereplő szempontokra együtt legalább 10 pontot kapott.

13. § (1) Az ÁPB működését a jogszabályok keretei között maga határozza meg. Ennek keretében írásban megállapítani:

- a) az ÁPB konzultációs és döntéshozatali eljárását,
- b) az ÁPB oldalait, illetve az egyes tagokat a 12. § alapján megillető jogosultságokat,
- c) az oldalakon belüli szavazás rendjét vagy a (2) bekezdés szerinti szavazási rend alkalmazását,
- d) az ÁPB szervezetét, tisztségviselőit.

(2) Ha a felek másként nem állapodtak meg az (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat illetően, az álláspontjának azon, döntési joggal rendelkező ágazati érdekképviseltek álláspontja tekinthető, amelyek az 1., illetve a 2. számú mellékletben szereplő szempontok szerint valamennyi, az oldalon döntési joggal rendelkező ágazati érdekképviselő által megszerzett pontszám kétharmadát együttesen megszerzték.

Az ágazati párbeszéd bizottságban kötött megállapodások, a kollektív szerződés megkötése és hatályának kiterjesztése

14. § (1)¹⁸ Az ÁPB

a) megállapodásokat köthet, illetve
b) kollektív tárgyalásokat folytathat kollektív szerződés létrehozása érdekében,
- a kollektív szerződés kötésére való jogosultságra vonatkozó rendelkezések kivételével - az Mt.-ben, valamint a törvényben meghatározott szabályok szerint.

(2)¹⁹ Egy ÁPB-ben egy nemzetgazdasági ágra, ágazatra, al- vagy szakágazatra vonatkozóan adott szinten csak egy kollektív szerződés köthető.

(3) A kollektív szerződés kötésére irányuló tárgyalásokon az ÁPB valamennyi tagja tanácskozási joggal részt vehet.

(4) Az ÁPB-ben kollektív szerződés megkötésére az érdekképviselő akkor jogosult, ha alapszabálya, illetve legfelsőbb döntéshozó szerve erre felhatalmazza. Kollektív szerződés-kötésre a munkáltató csak egy munkáltatói érdekképviselőnek adhat felhatalmazást.

(5) Az ÁPB-ben kollektív szerződés megkötésére az ÁPB egyes oldalain részt vevő valamennyi érdekképviselő együttesen jogosult.

(6) Ha a kollektív szerződés megkötése az (5) bekezdés alapján nem lehetséges, azt az oldal valamennyi döntési joggal rendelkező érdekképviselője együtt köti meg.

(7) Ha a kollektív szerződés megkötése a (6) bekezdés alapján sem lehetséges, azt az oldal reprezentatív érdekképviselői együtt kötik meg.

(8) Ha a kollektív szerződés megkötése a (7) bekezdés alapján sem lehetséges, annak megkötésére az egyes oldalakon azok a reprezentatív ágazati érdekképviseltek jogosultak, amelyek együttesen megszerzték az oldal szereplő reprezentatív érdekképviseltek összpontszámának kétharmadát.

(9) Az (5)-(8) bekezdésben foglalt feltételeket az ÁPB oldalaira külön-külön kell figyelembe venni. Kollektív szerződés úgy is köthető, hogy az oldalak nem azonos bekezdés feltételei alapján váltak aláírásra jogosulttá.

(10) A 13. § (1) bekezdésének c) pontja, valamint (2) bekezdése a kollektív szerződés ÁPB-ben történő megkötésénél nem alkalmazható.

(11)²⁰ A kollektív szerződés - eltérő megállapodás hiányában - a megkötését követő tizenöt nap elteltével a következő hónap első napján lép hatályba. A munkáltatói érdekképviselő köteles elősegíteni, hogy a kollektív szerződést a tagjai által foglalkoztatott munkavállalók megismerjék.

15. § (1) Az ÁPB-ben kötött kollektív szerződés hatálya kiterjed a kollektív szerződést kötő munkáltatói érdekképviselő tagjára és a vele munkaviszonyban álló munkavállalókra.

(2) Az ÁPB-ben kötött kollektív szerződés az ÁPB-hez később csatlakozó munkáltatói érdekképviselőhöz tartozó munkáltatókra, illetve a velük munkaviszonyban álló munkavállalókra abban az esetben terjed ki, ha az ÁPB-hez csatlakozó kollektív szerződés megkötését követően csatlakozó munkáltatói érdekképviselő nyilatkozik arról, hogy az ÁPB-hez kötött kollektív szerződéshez is csatlakozik, továbbá

a)²¹ a munkáltatói érdekképviselőben tag munkáltatónál működő, kollektív szerződés-kötésre jogosult szakszervezet, illetve szakszervezetek együttesen a kollektív szerződéshez való csatlakozással előzetesen egyetértenek, vagy

b)²² az a) pontban megjelölt szakszervezet hiányában a kollektív szerződéshez való csatlakozásról a munkavállalók szavaznak. A szavazás akkor érvényes, ha ezen a munkáltatónál foglalkoztatott munkavállalók több mint fele részvételével. A csatlakozáshoz a résztvevők több mint felének igen szavazata szükséges.

(3)²³ Az (1) bekezdéstől eltérően, ha az azt megkötő munkáltatói érdekképviselő érdekképviselői tevékenységét több ágazatra (alágazatra, szakágazatra) is kiterjed, a kollektív szerződés előírhatja, hogy a 17. § (1) bekezdésében meghatározott szabályok csak az abba az ágazatba - főtevékenységük szerint - tartozó munkáltatókra hatályosak, amelyek szerinti ÁPB-ben a kollektív szerződést megkötötték.

16. § (1) Ha a kollektív szerződést az ÁPB-ben több ágazati szakszervezet kötötte, és azt bármelyik szakszervezet felmondja, a kollektív szerződés akkor veszti hatályát, ha e szakszervezet részvétele nélkül a kollektív szerződés nem lett volna megkötendő. E rendelkezés alapján nem illeti meg a felmondás joga a kollektív szerződéshez később csatlakozó munkáltatót.

(2)²⁴ Ha a kollektív szerződést az ÁPB-ben több munkáltatói érdekképviselő kötötte és azt bármelyikük - ideértve kollektív szerződéshez később csatlakozott munkáltatói érdekképviselőt is - felmondja, a kollektív szerződés az 280. §-ának és 283. §-ának figyelembe vételével, csak az azt felmondó munkáltatói érdekképviselőhöz tartó munkáltatókra nézve veszti hatályát.

(3) A kollektív szerződés hatályát veszti továbbá, amennyiben a megkötését követően bekövetkezett változások eredményeként a 14. § (5)-(8) bekezdésben foglalt feltételek egyike sem áll fenn.

17. § (1)²⁵ Az ÁPB-ben megkötött kollektív szerződésnek a munkaviszonyból származó jogokat kötelezettségeket, ezek gyakorlásának, illetve teljesítésének módját, az ezzel kapcsolatos eljárás rendjét éri szabályainak hatályát - az ÁPB két oldala együttes kérelmének megfelelően a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsról szóló 2011. évi XCIII. törvény szerinti országos munkáltatói és munkavállalói érdekképviselőket, illetve érdekképviselői szövetségek képviselői, valamint az illetékes ágazati miniszter véleményének kikérése után a miniszter az ágazatba főtevékenység alapján besorolt munkáltatókra kiterjesztheti. Ha a kollektív szerződést nem az ÁPB-ben kötötték, a kiterjesztésre - a szerződést kötő szervezetek együttes kérelme esetén - e törvény szabályai megfelelő alkalmazásával kerülhet sor.

(2) A kiterjesztés feltétele, hogy a kollektív szerződés aláíró munkáltatói érdekképviselőketben tag munkálat együttesen az ágazatban munkaviszonyban állók többségét foglalkoztassák, valamint - amennyiben a kollektív szerződést nem az ÁPB-ben kötötték - a kötő ágazati szakszervezetek között legyen legalább egy, a 12. § (2) bekezdés a) pontja szerint reprezentatív minőségű érdekképviselő.

(2a)²⁶ Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően, a 26. § 14. pontjában meghatározott ágazatra vonatkozó, ágazati párbeszéd bizottságban kötött kollektív szerződés hatálya kiterjeszthető a 26. § 14. pontjában említett ágazat tartozó tevékenységet melléktevékenységként végző munkáltatóra az e tevékenysége keretében foglalkoztatott munkavállalóra, feltéve, hogy a munkáltató nem tartozik a főtevékenysége szerinti ágazatra kiterjesztett kollektív szerződés hatálya alá.

(3)²⁷ A kollektív szerződés hatálya nem terjeszthető ki, ha a kollektív szerződés jogszabállyal ellentétes, illetve az ágazatban korábban kiterjesztett és tágabb személyi hatályú ágazati kollektív szerződésben foglaltak kedvezőtlenebb rendelkezést tartalmaz a munkavállalóra nézve, kivéve, ha a tágabb személyi hatályú kollektív szerződés az eltérést kifejezetten megengedi.

(4) A miniszter eljárására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás eljárási szabályairól szóló 2004. évi C. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy az ügyben a Ket. 112. §-a szerinti újrafelvételi eljárásnak nincs helye.

18. § (1) A kiterjesztés hatályát veszti, ha

- a) a bíróság jogszabálysértés miatt a kiterjesztésre vonatkozó határozatot hatályon kívül helyezi, illetve
- b) a miniszter a kiterjesztést az arra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával visszavonja.

(2) Ha a kollektív szerződések nyilvántartásához érkezett bejelentés alapján a miniszter tudomására jut a kiterjesztett hatályú kollektív szerződés megszűnése - ideértve azt az esetet is, ha a kollektív szerződés a 16. § (1) és (3) bekezdése alapján szűnik meg -, illetve ha a kiterjesztés 17. § (2) bekezdésében foglalt feltételei nem állnak fenn, a kiterjesztést határozatával visszavonja.²⁸ A visszavonás hatálybalépésére - figyelemmel a 17. § (2) bekezdésben foglaltakra is - legkorábban az utolsó módosításra vonatkozó kiterjesztéstől számított egy év elteltével kerülhet sor.

(2a)²⁹ A 17. § (2a) bekezdése alapján történő kiterjesztés esetén a kollektív szerződés hatályát veszti arra a munkáltatóra nézve, amelyre melléktevékenysége keretében terjedt ki, ha a munkáltató főtevékenysége szerinti ágazatra kiterjesztett kollektív szerződés lép hatályba, ez utóbbi hatálybalépésének időpontjában.

(3) A miniszter a kiterjesztéssel kapcsolatos, valamint a kiterjesztés visszavonásáról szóló határozatát, továbbá a kiterjesztett hatályú kollektív szerződés szövegét a Magyar Közlönyben közzéteszi. A határozat a közzététel napjától számított 30 nap elteltével lép hatályba.

A megváltozott munkaképességűek és az őket foglalkoztatók érdekképviselői közötti szociális párbeszéd

19. § (1) A Rehabilitációs Párbeszéd Bizottság (a továbbiakban: RPB) a különböző ágazatokban foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozókat képviselő szakszervezetek és a megváltozott munkaképességű foglalkoztató munkáltatók érdekképviselői közötti - a munkaügyi kapcsolatok és a munkaviszony, valamint a foglalkoztatás kérdéseiben folytatott - kétoldalú szociális párbeszéd fóruma.

(2)³⁰ Az RPB-re az ÁPB-re vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, a 12. § (2) bekezdése és a 14-16. §-ok kivételével. Ettől eltérően, az RPB-ben a 14. § (1) bekezdés a) pontja szerint megállapodások köthetők.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakon túlmenően, az RPB-ben való részvétel és a jogosultságok szempontjából ágazati adatok helyett a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók adatait kell figyelembe venni. Megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatóknak minősülnek:

a) a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló jogszabály alapján vezetett nyilvántartásban szereplő munkáltatók,

c) a költségvetési szervként működő szociális foglalkoztatók.

(4) A 7. §-ban foglaltaktól eltérően:

a) a rehabilitációs szociális párbeszédben az a szakszervezet vehet részt, amely:

aa) legalább tíz, megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatónál szerveze rendelkezik, és az e munkáltatónál munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban álló érdekképviseleti tag száma eléri a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatónál összesen foglalkoztató munkavállalók egy százalékát, vagy

ab) legalább három, megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatónál szerveze rendelkezik, és az e munkáltatónál munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban álló érdekképviseleti tag száma eléri a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatónál összesen foglalkoztató munkavállalók tíz százalékát;

b) a rehabilitációs szociális párbeszédben az a munkáltatói érdekképviselet vehet részt, amelynek

ba) megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató tagszervezeteinél munkaviszonyban közalkalmazotti jogviszonyban állók száma eléri a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatóknál alkalmazott munkavállalók összlétszámának öt százalékát, vagy

bb) legalább negyven, megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltató a tagja.

Az Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsa

20. § (1) Az Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsa (a továbbiakban: ÁPBT) a miniszter és az ágazati párbeszéd bizottságok munkavállalói, illetve munkáltatói oldalainak képviselőiből álló háromoldalú testület. Feladata, hogy intézményi keretet nyújtson az ÁPB-k működéséhez szükséges koordinációs tevékenység ellátásához. Eni keretében az ÁPBT, illetve annak oldalai

a) egymást tájékoztatják,

b) véleményt nyilváníthatnak,

c) javaslatot tehetnek,

d) nyilatkozatot adhatnak ki.

(2) Az ÁPBT

a) megalkotja az ÁPBT döntéshozatala rendjéről, szervezetéről és működéséről szóló alapszabályt és az ÁPBT munkatervét,

b) konzultál a kétoldalú autonóm párbeszéd finanszírozásának rendjéről,

c) a 22. §-ban szabályozott eljárás alapján javaslatot tesz a miniszternek az ÁRMB tagjainak személyére.

(3) Az ÁPBT tagjai az ÁPB-k munkavállalói, illetve munkáltatói oldala által delegált ágazatonkénti egy-egy képviselő, valamint a miniszter képviselői. Az ÁPB-k oldalai maguk alakítják ki az oldalt alkotó személyek delegálásának és visszahívásának rendjét.

(4)³¹ Ha a nemzetgazdasági ágban több szinten működik ÁPB, a (3) bekezdésben foglalt jogosultság legmagasabb szinten működő ÁPB-t illeti meg. Ha egy szinten több ÁPB működik, akkor ezek az ÁPB-k közösen jelölnek egy képviselőt.

(5)³² A (4) bekezdésben foglalt esetben, ha a legmagasabb szinten működő ÁPB megszűnt, az általa delegált képviselő ÁPBT tagsága megszűnik, és a (3)-(4) bekezdés megfelelő alkalmazásával új képviselő delegálására kerül sor.

(6) Az ÁPBT titkársági teendőinek ellátásáról a miniszter gondoskodik.

Az Ágazati Részvételt Megállapító Bizottság

21. §³³ (1) Az ÁRMB kérelemre megállapítja,

a) hogy az érdekképviselet megfelel-e az ágazati párbeszéd bizottságban való, a 6-8. § szerinti részvétel feltételeinek, továbbá

b) az ÁPB jogszerű létrejöttének, valamint megszűnésének tényét.

(2) Az ÁRMB - a 13. § (1) bekezdésének b)-c) pontja szerinti megállapodás hiányában - megállapítja, hogy az érdekképviselet a 12. § (1) bekezdésében foglalt jogosultságok gyakorlásához kapcsolódóan hány ponttal rendelkezik

(3)³⁴ Az ÁRMB kérelemre, illetve - a b) pontban foglalt esetben - szakhatóságként eljárva megállapítja, hogy az érdekképviselet

a) megfelel-e az ágazati reprezentativitás feltételeinek, továbbá

b) a kollektív szerződés kiterjesztéséhez szükséges, a 17. § (2) bekezdésében meghatározott feltételnek.

(4)³⁵ Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott kérdéseket illetően az ÁRMB ismételt megállapító határozatot hoz:

a) a megelőző határozat jogerőre emelkedésétől számított öt év elteltével,

b) ha az ágazati érdekképviselet, amelynek jogos érdekét a határozat érinti, a megelőző határozat jogerőre emelkedésétől számított három év elteltét követően azt kezdeményezi, vagy

c) ha a miniszter a kollektív szerződés kiterjesztésére vonatkozó határozatának felülvizsgálata érdekében a 17.

(5)³⁶ Az ÁRMB eljárására a Ket. szabályait kell alkalmazni azzal, hogy
a) kiadmányozásra jogosult vezetőnek az ÁRMB tagjai által maguk közül választott elnököt kell tekinteni,
b) az ügyben a Ket. 112. §-a szerinti újrafelvételi eljárásnak nincs helye,
c) az ÁRMB határozata a Ket. 115. §-a szerinti felügyeleti eljárás keretében nem változtatható meg és nem semmisíthető meg,
d) az ÁRMB határozata ellen fellebbezésnek nincs helye, a felek a (6) bekezdésben foglaltaknak megfelelően határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezhetik.

(6)³⁷ Az ÁRMB határozata ellen az ágazati érdekképviselő, amelynek jogos érdekét a határozat érinti, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz fordulhat. A bíróság a jogszabálysértő határozatot megváltoztathatja.

(7) Az ÁRMB jogerőre emelkedett határozatait a miniszter hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(8) Az ÁRMB a jogszabályok keretei között maga határozza meg működésének szabályait.

(9)³⁸ Az ÁRMB eljárása illetékmentes.

22. §³⁹ (1) Az ÁRMB hat - elsősorban a munkaügyi közvetítésben, döntőbíráskodásban jelentős tapasztala rendelkező -, büntetlen előéletű tagból álló testület.

(2) Az ÁRMB két tagját a miniszter delegálja.

(3) Az ÁRMB további két-két tagját az ÁPBT

a) munkáltatói oldala, illetve

b) munkavállalói oldala

választja meg, az ÁPBT tagjai által állított jelöltek közül. Az ÁPBT minden tagja legfeljebb két jelöltet állíthat.

(4) Az ÁRMB tagjainak választása esetén a jelölés és a választás határidejét és időpontját, a lebonyolítás rendjé törvény keretei között az ÁRMB három oldala két-két képviselőjéből álló választási bizottság határozza meg. A választási bizottság gondoskodik a jelölés és a szavazás lebonyolításáról, a szavazatok megszámlálásáról, eredmény megállapításáról és közzétételéről. A szavazásra az oldal valamennyi szervezetét meg kell hívni.

(5) A jelöltek közötti választás szavazással történik. Az ÁPBT munkáltatói, illetve munkavállalói oldalának mindegyik tagját (a továbbiakban: választásra jogosult) egy-egy szavazat illeti meg.

(6) A választásra jogosultak legfeljebb két jelöltre adhatják le szavazatukat. A munkáltatói, illetve munkavállalói jelöltekre csak az adott oldalhoz tartozó választásra jogosult szavazhat.

(7)⁴⁰ A szavazás akkor érvényes, ha oldalanként a választásra jogosultak legalább kétharmada a szavazáson részt vesz. A szavazat akkor érvényes, ha

a) abból egyértelműen megállapítható, hogy azt mely jelöltre adták le, és

b) abban legfeljebb két személy megjelölésére került sor.

(8) Megválasztottnak azt a két jelöltet kell tekinteni, akik a leadott érvényes szavazatok közül a legtöbbet megszerezték, feltéve, hogy a megszerzett szavazatok száma személyenként meghaladta az összes leadott szavazat számának felét.

(9) Ha a szavazás érvénytelen, illetve - részben vagy egészben - eredménytelen, azt a tagok teljes körű megválasztásáig meg kell ismételni.

(10) Az ÁRMB tagjait a miniszter bízza meg öt évre.

(11) Az ÁRMB tagjának megbízatása megszűnik:

a) a megbízás lejártának időpontjában,

b) ha a miniszter az általa delegált tag megbízatását visszavonja,

c)⁴¹ ha a választásra jogosultak a tagot visszahívják, és erről tájékoztatják az Ágazati Párbeszéd Bizottság Tanácsát, valamint a minisztert,

d) a tag lemondásával, illetve

e) ha a tag tevékenységét legalább hat hónapig nem látja el,

f) a tag halálával,

g) az összeférhetetlenség megállapítását követő tizedik napon, amennyiben a tag az összeférhetetlenséget eddig időpontig nem szünteti meg,

h) ha bűnösségét bíróság szándékos bűncselekmény elkövetésében jogerősen megállapította, az ítélet jogerős emelkedésének napján.

(12) A visszahívásra a választás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(13) Az ÁRMB tagság megszűnése esetén a tagot delegáló oldal a (3)-(9) bekezdés megfelelő alkalmazásáig harminc napon belül, a (11) bekezdés a) pontjában foglalt esetben a megbízás lejártának időpontjáig az ÁRMB-be tagot választ.

23. §⁴² (1) Az ÁRMB tagja nem lehet olyan személy, aki ÁPB-tagsággal rendelkező ágazati érdekképviselőt választott tisztségviselői beosztást tölt be vagy ágazati érdekképviselőt képviselője egy ÁPB-ben. E személy legkésőbb a miniszter 22. § (10) bekezdés alapján adott megbízásával egyidejűleg az összeférhetetlenséget eredményező tagságát, megbízatását köteles megszüntetni.

(2) Az ÁRMB tagja nem vehet részt olyan érdekképviselői ÁPB-tagsághoz, illetve reprezentativitáshoz elvált feltételeknek való megfelelése elbírálásában,

a) amellyel vagy amelynek tagszervezetével munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, vagy annak választott tisztségviselője, illetve hivatalos képviselője,

b) ha olyan érdekképviselővel áll munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban, vagy an

(3) A (2) bekezdésben szereplő összeférhetlenségi szabályt az ott felsorolt körülmény megszűnésétől számíva egy éven belül is alkalmazni kell.

(4) Az ÁRMB-tag köteles haladéktalanul írásban bejelenteni a miniszternek, ha vele szemben törvényben meghatározott összeférhetlenségi ok merül fel, illetve ha tagsága fennállása alatt összeférhetetlen helyzetbe kerül, illetve az összeférhetetlen helyzetet megszüntetni.

(5) A miniszter az összeférhetlenségről való tudomásszerzés után haladéktalanul köteles harminc napos határidővel írásban felszólítani az ÁRMB tagját az összeférhetlenség okának megszüntetésére.

(6) Amennyiben az ÁRMB tagja

a) írásbeli bejelentésével egyidejűleg, vagy

b) a miniszter felszólításának kézbesítésétől számított harminc napon belül

az összeférhetlenséget nem szünteti meg, ÁRMB-tagsága az a), illetve b) pontban meghatározott időpontig megszűnik.

Adatkezelés

24. § (1)⁴³ Az ÁRMB - határozata meghozatala érdekében - a következő adatokat kezelheti:

a) az érdekképviselő elnevezése, székhelye, képviselőjének neve;

b)⁴⁴ a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsban (továbbiakban: NGTT) részt vevő országos munkáltatói munkavállalói érdekképviselőkhöz, illetve érdekképviselői szövetségekhez való tartozás;

c) a nemzetközi ágazati érdekképviselői tagság;

d) munkáltatói érdekképviselő esetén:

da) az adott érdekképviselőhöz tartozó munkáltatók neve, székhelye, adószáma, fő tevékenységének TEÁ szerinti besorolása,

db) a munkáltatói érdekképviselőnek az ágazatba besorolt munkáltató tagjainál a tárgyévvel megelőző évi munkaviszonyban állók átlagos statisztikai állományi létszáma,

dc) a munkáltatói érdekképviselőnek az ágazatba besorolt munkáltató tagjai tárgyévvel megelőző második év évi nettó árbevétele;

e) munkavállalói érdekképviselő esetén:

ea)⁴⁵ azon munkáltatók neve, székhelye, adószáma, amelyeknél szervezettel vagy képviselővel rendelkezik,

eb) az ea) pontban meghatározott munkáltatóknál - munkáltatóként - munkaviszony keretében foglalkoztatott munkavállalók létszáma, valamint ebből az érdekképviselői tagok száma,

ec)⁴⁶ az ea) alpontban meghatározott munkáltatók működő telephelyein, a megelőző öt éven belüli utolsó üzemi tanácsi választásokon az érdekképviselő jelöltjei által együttesen megszerzett redukált szavazatok száma.

(2)⁴⁷ Az ÁRMB természetes személy szakszervezeti hovatartozásáról adatokat - az (1) bekezdés a) pontjától foglalt esetet kivéve - nem kezel.

(3)⁴⁸ A (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével az ÁRMB

a) az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 16. § (6) bekezdése, valamint 52. § (7) bekezdés c) pontja alapján a munkaügyi hatóságnál rendelkezésre álló adatokból a munkáltatóknál foglalkoztatottak számára vonatkozó összesített adatokat,

b) az adóhatóságnál rendelkezésre álló adatok közül a december 31-i állapotnak megfelelően a munkáltatóknál foglalkoztatottak létszámára, valamint a munkáltatók TEÁOR szerinti besorolására vonatkozó adatokat is felhasználhatja.

(4)⁴⁹ Az ÁRMB határozatának alapjául szolgáló adatokat az ÁRMB nyilvántartásából törölni kell, ha az ÁRMB határozatának jogerőre emelkedése óta öt év eltelt. Ha az ÁRMB öt éven belül valamely szervezet részvétel jogosságát ismételtelen megállapító határozatot hozott, a korábbi határozat alapjául szolgáló adatokat az határozat jogerőre emelkedését követő 30 nap elteltével kell törölni.

(5)⁵⁰ A kezelt adatok közül az (1) bekezdés d) pontjának dc) alpontjában, valamint e) pontjában meghatározott adatok nem nyilvánosak. Azokba csak az ÁRMB tagja, valamint az ÁRMB tevékenységét segítő, a 25. § bekezdésének d) pontja szerinti feladatot ellátó munkatárs tekinthet be. Ezen túlmenően, az ÁPB oldalának tagja is. A betekintési joggal rendelkezők - e törvény eltérő rendelkezése hiányában - az e bekezdésben meghatározott adatokat harmadik személy részére nem adhatják át.

(6)⁵¹ A kezelt adatok - személyazonosító adatok nélkül - statisztikai célra felhasználhatók, illetőleg azok statisztikai célra adat szolgáltatathatók.

(7)⁵² Az ÁPB-ben részt venni kívánó érdekképviselőt a 6-8. § szerinti részvételi feltételeknek való megfelelés vagy 12. § (1) bekezdésében foglalt jogosságok megállapítására vonatkozó ÁRMB eljárás lefolytatásához szükséges kérelmet, a kollektív szerződést kötő érdekképviselőt a szerződés kiterjesztésére vonatkozó kérelmet, további kapcsolódó adatszolgáltatást elektronikus úton nyújtja be, illetve teljesíti, az állami foglalkoztatási szerv honlapján közzétett elektronikus adatlap felhasználásával.

(8)⁵³ Az állami foglalkoztatási szerv közreműködik az ÁRMB határozatát megalapozó adatok feldolgozásában. Ebben az esetben az állami foglalkoztatási szerv erre kijelölt szervezeti egységének munkatársa, akinek a munkaviszonya

évi adatokat.

A szociális párbeszéd működési feltételei

25. § (1) A miniszter

- a) támogatja az ÁPB-k szakmai programjainak megvalósulását,
- b) elősegíti az ÁPB-k működésével összefüggő adminisztratív, gazdálkodási, pénzügyi, információs tevékenység ellátását,
- c) biztosítja az ÁPB-k, valamint az ÁPBT működésének infrastrukturális feltételeit,
- d) biztosítja az ÁRMB működését, ideértve az ÁRMB működéséhez szükséges adminisztratív és technikai feladatok ellátásának személyi feltételeit.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározottakra az ÁRMB 21. § (1) bekezdésének b) pontja alapján hozott jogerős határozatával elismert ÁPB jogosult.

(3)⁵⁵ Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározottak forrását és mértékét a költségvetésről szóló törvény ágazati társadalmi párbeszédért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezetében jóváhagyott költségvetés határozza meg.

Értelmező rendelkezések

26. § E törvény alkalmazásában

1. *szociális párbeszéd*: a szociális partnerek közötti kétoldalú kommunikáció, amely magában foglalja a rendszeres információcserét, a konzultációt, a kollektív tárgyalást, megállapodások létrehozását, közös szakpolitikák kidolgozását és megvalósítását;

2.⁵⁶ *szociális párbeszéd bizottság*: kétoldalú - munkáltatói és munkavállalói érdekképviselők részvételével a törvény által előírt módon létrejött - fórum, amely működhet egy vagy több nemzetgazdasági ágra, ágazat aláágazatra, szakágazatra, illetve a munkavállalók meghatározott csoportjaira kiterjedően; e törvény alkalmazását magasabb szintű ÁPB-nek minősül a nemzetgazdasági ágban, illetve a kevesebb számjegyű TEÁOR-kóddal jelezett ágazatban létrejött ÁPB;

3. *megállapodás*: az ÁPB tagjai által elfogadott - különösen - állásfoglalás, ajánlás vagy cselekvési program, amely létrejöhét tárgyalás és konzultáció eredményeként is;

4. *tárgyalás*: olyan egyeztetés és vita, amelynél a döntés meghozatalának jogszabályban előírt vagy az ÁPB tagjai által előzetesen meghatározott feltétele a fórum egyetértése, azaz megállapodása. Így megállapodás szükséges

- a) az ÁPB számára törvényben rögzített egyetértési jog gyakorlásához,
- b) az ÁPB tagjai által előzetesen vállalt közös döntéshozatal (együttdöntés) esetén,
- c) az ÁPB ajánlásának vagy javaslatának megfogalmazásához a döntéshozatalra feljogosított szerv vagy személy számára,
- d) kollektív szerződés kötéséhez (kollektív tárgyalás);

5. *konzultáció*: a szociális párbeszéd során folytatott, tárgyalásnak nem minősülő véleménycsere, az álláspont érdemi megvitatása; konzultáció esetén megállapodás hiányában is dönthet az arra feljogosított szerv vagy személy

6.⁵⁷ *szociális partnerek*: a munkáltatói, illetve munkavállalói érdekképviselő, valamint érdekképviselői szövetség

7. *fórum*: az Ágazati Párbeszéd Bizottság, a Rehabilitációs Párbeszéd Bizottság;

8. *TEÁOR-kód*: a tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere szerinti kód, amely a vállalkozó (munkáltató) cégbírósági bejegyzésében főtevékenységként szerepel;

9.⁵⁸ a) *nemzetgazdasági ág*: egy betűs TEÁOR-kóddal,

b) *ágazat*: két számjegyű TEÁOR-kóddal,

c) *alágazat*: három számjegyű TEÁOR-kóddal,

d) *szakágazat*: négy számjegyű TEÁOR-kóddal

jelezett tevékenységi terület; magasabbnak a kevesebb számjeggyel, illetve a betűvel jelzett szintet kell tekinteni;

10. *redukált szavazat*: az üzemi tanács, illetve megbízott (együtt: üzemi tanács) választáson a szakszervezet jelöltjeire leadott érvényes szavazatok száma és az üzemi tanács tagjainak száma egytizedes pontosságú meghatározott hányadosa;

11. *koalíció*: a munkavállalók, illetőleg a munkáltatók érdekképviselői szervezeteinek megállapodása arról, hogy kétoldalú szociális párbeszéd fórumai részvételi feltételeinek való megfelelés céljából adataikat együtt kell figyelembe venni, és hogy a szociális párbeszéd folyamatában együttesen, egy szervezetként járnak el;

12. *nettó árbevétel*:

a)⁵⁹ a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény hatálya alá tartozó gazdasági társaság esetén - a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 72. §-a alapján - az előző évben értékesített, vásárolt és saját termelésű készletek, valamint teljesített szolgáltatások árkiegészítéssel és felárral növelt, engedményekkel csökkentett - általános forgalmi adó nem tartalmazó - ellenértéke,

b) egyéni vállalkozó esetén az általános forgalmi adóval csökkentett bevétel,

c) egyszerűsített vállalkozói adózást választó adóalany esetén a bevétel

hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvény 3. §-a (2) bekezdésében meghatározott, az általános forgalmi adó csökkentett bevétel;

13.⁶⁰ tágabb (általános) hatályú kollektív szerződés a szélesebb munkavállalói körre kiterjedő kollektív szerződés így tágabb hatályúnak minősül az Mt. 276. § (5) bekezdésében említett kollektív szerződéseknél a munkáltató érdekképviselő tagmunkáltatóinak munkavállalóira kiterjedő hatályú, ezeknél pedig a miniszter által ágazatra (szakágazatra, alágazatra, nemzetgazdasági ágra) kiterjesztett hatályú kollektív szerződés;

14.⁶¹ a postai szolgáltatásokról szóló külön törvény szerinti egyetemes szolgáltatás, valamint az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő és azt nem helyettesítő postai szolgáltatás körébe tartozó tevékenységet végző, Mt. hatálya alá tartozó munkáltató tevékenysége az 53. Postai, futárpostai tevékenység ágazatba tartozó tevékenységi minősül.

Záró rendelkezések

27. § (1) Ez a törvény - a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel - a kihirdetését követő 45. napon lép hatályba.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően e törvény

a) 21-23. §-a, 24. §-ának (1)-(2) és (4)-(6) bekezdése, valamint 28. §-ának (4) bekezdése a kihirdetést követő napon,

b)⁶² 7. § (1) bekezdés ac) pontja, valamint 1. számú melléklet 1. pontja 2015. január 1-jén lép hatályba.

(3)⁶³

28. § (1) A 7. § (1) bekezdés ac) pontjának, a 12. § (1) bekezdése a)-b) pontjának, (2) bekezdése a) pontjának, valamint a 13. § (2) bekezdésének alkalmazása során az e törvény hatálybalépését követően tartott üzemi tanács választásokon elért eredményt lehet figyelembe venni. Ezzel összefüggésben a 27. § (2) bekezdésének c) pontját meghatározott időpontig terjedő időszakban az 1. számú melléklet 2-5. pontjaiban foglalt szempontok alapján kell egy munkavállalói érdekképviselőre jutó legfeljebb 100 pontot meghatározni. Ennek során az 1. számú melléklet

a) 2. pontjában található 25 pont helyett 47 ponttal,

b) 3. pontjában található 20 pont helyett 38 ponttal

kell számolni.

(2) Az e törvény hatálybalépésekor érvényben lévő, „az Ágazati Párbeszéd Bizottságok működésének feltételei és rendjéről a jogi szabályozás megalkotásáig terjedő időszakban” című, 2004. szeptember 22-én megkötött megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) alapján működő ÁPB-k a 21. § (1) bekezdésének b) pontját szereplő, az ÁPB jogszerű létrejöttének tényét megállapító határozat jogerőre emelkedéséig, de legkésőbb 2015. január 1-ig a Megállapodásban foglaltaknak megfelelően tevékenységüket tovább folytatják, továbbá igénybe vehetik a törvény hatálybalépésekor a működésükhöz nyújtott állami támogatást.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott ÁPB-k legkésőbb e törvény hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül nyújthatják be a 9. § (5) bekezdésében meghatározott adatok és okiratok csatolásával a 21. § (1) bekezdésében meghatározott kérelmet a (4) bekezdés rendelkezései alapján létrejött ÁRMB-nek.

(4)⁶⁴ Az ÁRMB-t a 27. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott időponttól számított harminc napon belül kell hozni. Ennek során - a 22. § (2)-(9) bekezdésében foglaltaktól eltérően - a miniszter a törvény hatálybalépése előtt működő ÁPB-k véleményének kikérése után delegálja az ÁRMB hat tagját a 22. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelő személyek közül. Az ezen szabályok alapján létrejött ÁRMB eljárása során határozatképes kilencven napos határidővel hozza meg. Az ÁRMB a (3) bekezdés alapján benyújtott kérelmek alapján hozza meg a határozatokat jogerőre emelkedéséig működik. Az ezen időpontig jogszerűen létrejött ÁPB-k munkáltatói, illetve munkavállalói oldalai, illetve a miniszter a 22. § alkalmazásával megválasztják, illetve delegálják az ezen időpontra működő ÁRMB tagjait.

(5) Az e törvényben szereplő jogosultságok és kötelezettségek szempontjából 2010. december 31-ig munkáltatói érdekképviselőnek kell tekinteni az e törvény hatálybalépése előtt alakult és „Az Ágazati Párbeszéd Bizottságok működésének feltételeiről és rendjéről a jogi szabályozás megalkotásáig terjedő időszakban” című, 2004. szeptember 22-én megkötött megállapodás alapján működő ÁPB-ben részt vett

a) munkáltatói érdekképviselő alapszabályában megnevezett, ott meghatározott ágazatban tevékenykedő ágazati tagozatát, továbbá

b) munkáltatói érdekképviselői tevékenységet ellátó egyesület.

(6) A törvény hatálybalépését megelőzően ágazatra kiterjesztett kollektív szerződések hatályát a jelen módosítás nem érinti, arra az Mt. e törvény hatálybalépése előtt hatályos rendelkezéseit - hatályának megszűnéséig vagy módosításáig - továbbra is alkalmazni kell.

(7) A (6) bekezdésben foglaltaktól eltérően, e törvény hatálybalépése előtt ágazatra kiterjesztett kollektív szerződés módosításának kiterjesztésére 2010. január 1-jétől a korábban hatályos szabályok alapján nem kerül sor. Amennyiben az adott ÁPB-ben sor kerül kollektív szerződés megkötésére, e szerződés aláírásának időpontjától az e törvény hatálybalépése előtt ágazatra kiterjesztett hatályú kollektív szerződés hatályát veszti.

(8) A 30. § rendelkezését az e törvény hatálybalépését követően indult bírósági eljárásokban kell alkalmazni.

29. § Felhatalmazást kap a társadalmi párbeszédért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg:

illetőleg a reprezentativitás feltételei megállapításának, valamint az ÁPB megalakulása és jogszerű létrejött megállapításának eljárási szabályait.⁶⁵

30. §⁶⁶

31. §⁶⁷

32. §⁶⁸

33. §⁶⁹

34. §⁷⁰ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az üzemi tanács választás szavazólapjának tartalmát, szavazatösszesítés módját és rendjét - a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsban résztvevő országos szakszervezeti szövetségekkel és az ágazati párbeszéd bizottságok véleményének kikérésével - rendeletben állapítja meg.

1. számú melléklet a 2009. évi LXXIV. törvényhez

A munkavállalói érdekképviseltek döntési jogosultságának, valamint reprezentativitásának szempontjai

Az ÁPB munkavállalói oldala az egyes szempontok alapján legfeljebb 100 pontot érhet el. Az egyes kritérium alapján megszerezhető maximális pontszámot az adott kritériumnak megfelelő szervezetek között normatív módon szervezet 1-5. pontban meghatározott jellemzőivel arányosan kell felosztani.

1. Az adott ágazat területén a legutóbbi üzemi tanácsi választásokon elért eredmény

Az adott ágazat területén a legutóbbi üzemi tanácsi választásokon elért eredmény arányában 40 pont osztható fel, ha a választásra jogosultak 30%-a részt vett a választáson. Ha a részvétel 30%-nál alacsonyabb volt, a 40 pont arányosan csökkentve vehető figyelembe.

A számításban az ágazatba főtevékenység alapján besorolt, 15 fő felett foglalkoztató munkáltatóknál megtagadott legutóbbi üzemi tanácsi választáson leadott összes redukált szavazatot kell figyelembe venni.

A szakszervezetek, illetve szakszervezeti szövetségek a legutóbbi üzemi tanácsi választáson elért eredmény arányában részesednek a felosztható pontszámból.

2. Az aktív szakszervezeti tagok létszáma

A munkaviszonyban álló szakszervezeti tagok arányában összesen 25 pont osztható fel. Az ágazatba főtevékenység alapján besorolt munkáltatóknál munkaviszonyban foglalkoztatottak összlétszáma felel meg 25 pontnak.

A szakszervezetek, illetve szakszervezeti szövetségek az ágazatban munkaviszonyban foglalkoztatott, tagdíjat fizető tagjaik létszámának megfelelő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

3. A kollektív szerződéses lefedettség

A kollektív szerződéses lefedettség alapján összesen 20 pont osztható fel. Az ágazatba főtevékenység alapján besorolt munkáltatóknál munkaviszonyban foglalkoztatottak összlétszáma felel meg 20 pontnak.

A munkavállalói érdekképviseltek a részvételükkel kötött és az ágazatban hatályos, regisztrált kollektív szerződések által lefedett munkavállalói létszámmal arányosan részesednek a felosztható pontszámból.

Amennyiben egy munkaviszonyban foglalkoztatottra több - munkahelyi, több munkáltató, vagy egy, illetőleg több munkáltatói érdekképviselő által kötött, illetve az ágazatra kiterjesztett - kollektív szerződés vonatkozik, a halmozódott elkerülése érdekében a legmagasabb szintű kollektív szerződést kell figyelembe venni. Amennyiben van az ágazatra kiterjesztett hatályú kollektív szerződés, a szerződést kötő munkavállalói érdekképviseltek egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

4.⁷¹ Az NGTT munkavállalói oldalán résztvevő országos munkavállalói érdekképviseltekhez, illetve érdekképviselői szövetségekhez való tartozás

Az NGTT munkavállalói oldalán résztvevő érdekképviseltekhez, illetve érdekképviselői szövetségekhez való tartozás arányában összesen 10 pont osztható fel.

Azok a munkavállalói érdekképviseltek, amelyek tagjai valamely, az NGTT munkavállalói oldalán résztvevő országos szövetségnek, egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

5. Az ágazat nemzetközi munkavállalói szervezeteihez való tartozás

Nemzetközi szakszervezeti szövetséghez való tartozás arányában összesen 5 pont osztható fel. Azok a munkavállalói érdekképviseltek, amelyek tagjai az adott ágazat nemzetközi munkavállalói szervezetének, egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

Amennyiben az adott ágazatban nincs nemzetközi munkavállalói szervezet, akkor az egyes szervezeteknek a többlet feltétel alapján keletkező pontszámait 100/95-szörösükre kell emelni.

2. számú melléklet a 2009. évi LXXIV. törvényhez

A munkáltatói érdekképviseltek döntési jogosultságának, valamint reprezentativitásának szempontjai

1. A képviselt gazdasági szervezeteknél munkaviszonyban állók létszáma

A képviselt gazdasági szervezeteknél munkaviszonyban állók létszáma arányában összesen 25 pont osztható fel. ágazatba főtevékenység alapján besorolt munkáltatóknál munkaviszonyban állók összlétszáma felel meg 25 pontnak

A munkáltatói érdekképviseltek az ágazatba besorolt tagjaiknál munkaviszonyban állók létszámának arányát részesednek a felosztható pontszámból.

2. A képviselt gazdasági szervezetek által megtermelt éves nettó árbevétel

Az éves nettó árbevétel alapján összesen 25 pont osztható fel. Az ágazat éves nettó árbevétele felel meg pontnak.

A munkáltatói érdekképviseltek az ágazatba főtevékenységük alapján besorolt tagjaik éves nettó árbevételét megfelelő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

3. A munkáltatói érdekképviselő tagjainak száma

Az érdekképviselő tagjainak száma alapján összesen 20 pont osztható fel. Az ágazatba főtevékenységük alap besorolt munkáltatók száma felel meg 20 pontnak.

A munkáltatói érdekképviseltek az ágazatba főtevékenységük alapján besorolt érdekképviselő tag munkálta számának megfelelő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

4. Kollektív szerződéses lefedettség

A kollektív szerződéses lefedettség alapján összesen 15 pont osztható fel. Az ágazatba főtevékenységük alap besorolt munkáltatóknál munkaviszonyban állók összlétszáma felel meg 15 pontnak.

A munkáltatói érdekképviseltek a maguk és tagszervezeteik által kötött és az ágazatban hatályos kollektív szerződések által lefedett munkavállalói létszámnak megfelelő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

Amennyiben egy munkaviszonyban álló foglalkoztatottra több - munkahelyi, több munkáltató, vagy egy, illetve több munkáltatói érdekképviselő által kötött, illetve az ágazatra kiterjesztett - kollektív szerződés vonatkozik halmozódás elkerülése érdekében a legmagasabb szintű kollektív szerződést kell figyelembe venni. Amennyiben az ágazatra kiterjesztett hatályú kollektív szerződés, a szerződést kötő munkáltatói érdekképviseltek egye arányban részesednek a felosztható pontszámból.

^{5.22} *Az NGTT gazdaságot képviselők oldalán belül az országos munkáltatói érdekképviseltek, illetve érá képviselői szövetségekhez (a továbbiakban: NGTT munkáltatói oldal) való tartozás*

Az NGTT tagság alapján összesen 10 pont osztható fel. Azok a munkáltatói érdekképviseltek, amelyek tag valamely, az NGTT munkáltatói oldalán résztvevő országos szövetségnek, vagy maguk tagjai az NGTT-nek, egye arányban részesednek a felosztható pontszámból.

6. Az ágazat nemzetközi munkáltatói szervezeteihez való tartozás

Nemzetközi ágazati szövetséghez való tartozás alapján összesen 5 pont osztható fel. Azok a munkáltatói érdekképviseltek, amelyek tagjai az adott ágazat nemzetközi munkáltatói szervezetének, egyenlő arányt részesednek a felosztható pontszámból.

Amennyiben az adott ágazatban nincs nemzetközi munkáltatói szervezet, akkor az egyes szervezeteknek a több feltétel alapján kapott pontszámait a 100/95-szörösükre kell emelni.

¹ Kihirdetve: 2009. VII. 6.

² Módosította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (19) a).

³ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (1). Hatályos: 2012. VII. 1-től.

⁴ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 113. § (1). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.

⁵ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 113. § (2). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.

⁶ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 113. § (2). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.

⁷ Módosította: 2011. évi CLXXV. törvény 181. §.

⁸ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.

- ⁹ Módosította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (19) b).
- ¹⁰ Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CV. törvény 129. § (1) l). Hatálytalan: 2011. VIII. 1-től.
- ¹¹ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (3). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ¹² Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (4). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ¹³ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 114. § (1). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ¹⁴ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 114. § (2). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ¹⁵ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 114. § (3). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ¹⁶ Beiktatta: 2011. évi CV. törvény 114. § (4). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ¹⁷ Beiktatta: 2011. évi CV. törvény 114. § (4). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ¹⁸ Megállapította: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.
- ¹⁹ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (5). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ²⁰ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 115. §. Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ²¹ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (6). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ²² Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (6). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ²³ Beiktatta: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.
- ²⁴ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (7). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ²⁵ Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 194. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ²⁶ Beiktatta: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (3). Hatályos: 2013. I. 1-től.
- ²⁷ Megállapította: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (4). Hatályos: 2013. I. 1-től.
- ²⁸ Lásd: 1/2013. (VII. 15.) NGM határozat.
- ²⁹ Beiktatta: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (5). Hatályos: 2013. I. 1-től.
- ³⁰ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 116. §. Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ³¹ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 117. §. Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ³² Megállapította: 2011. évi CV. törvény 117. §. Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ³³ Hatályos: 2009. VII. 14-től.
- ³⁴ Megállapította: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (6). Hatályos: 2013. I. 1-től.
- ³⁵ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 118. § (1). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ³⁶ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 118. § (1). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 65. §.
- ³⁷ Módosította: 2012. évi CCXI. törvény 61. §.
- ³⁸ Beiktatta: 2011. évi CV. törvény 118. § (2). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ³⁹ Hatályos: 2009. VII. 14-től.

- ⁴¹ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (10). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ⁴² Hatályos: 2009. VII. 14-től.
- ⁴³ Hatályos: 2009. VII. 14-től.
- ⁴⁴ Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 195. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ⁴⁵ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 119. § (1). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ⁴⁶ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (11). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ⁴⁷ Hatályos: 2009. VII. 14-től.
- ⁴⁸ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 119. § (2). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ⁴⁹ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (12). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ⁵⁰ Hatályos: 2009. VII. 14-től.
- ⁵¹ Hatályos: 2009. VII. 14-től.
- ⁵² Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 195. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ⁵³ Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 195. § (3). Hatályos: 2012. I. 1-től.
- ⁵⁴ Beiktatta: 2011. évi CV. törvény 119. § (3). Hatályos: 2011. VIII. 1-től.
- ⁵⁵ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (13). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ⁵⁶ Megállapította: 2011. évi CV. törvény 120. § (1). Módosította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (20) a).
- ⁵⁷ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (14). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ⁵⁸ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (15). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ⁵⁹ Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (16). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ⁶⁰ Beiktatta: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (7). Hatályos: 2013. I. 1-től.
- ⁶¹ Beiktatta: 2012. évi CCXVI. törvény 15. § (7). Hatályos: 2013. I. 1-től.
- ⁶² Megállapította: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (17). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ⁶³ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (20) b). Hatálytalan: 2012. VII. 1-től.
- ⁶⁴ Hatályos: 2009. VII. 14-től.
- ⁶⁵ Lásd: 22/2009. (IX. 30.) SZMM rendelet.
- ⁶⁶ Beépítve: 1952. évi III. törvény 349. § (5).
- ⁶⁷ Beépítve: 1992. évi XXII. törvény 31. § (2).
- ⁶⁸ Beépítve: 1992. évi XXII. törvény 41/A. § (2) c).
- ⁶⁹ Beépítve: 1992. évi XXII. törvény 53. § (3).
- ⁷⁰ Beiktatta: 2012. évi LXXXVI. törvény 68. § (18). Hatályos: 2012. VII. 1-től.
- ⁷¹ Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 196. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁷² Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 197. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.